

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra 1 kor. Egy hóra 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: UJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

Az új Récsey.

Kormányalakítás az alkotmány ellen.

Mindenképpen bevégzett dolog a Fejérváry-féle darabont-kormány kinevezése. Az 1848-as idők megújulását jelenti ez. *Az uralkodó megint a torradalom útjára lépett.* Az a csekély különbség csupán az akkori és a mostani állapot közt, hogy az új Récsey Ádám grófot, akit most Fejérváry Géza bárónak hívnak, az alkotmányos külsőségek betartásával nevezte ki az uralkodó. Akkor gróf Batthyány Lajos, a lemondott kormányelnök nyíltan megtagadta az alkotmány ellenére kiszemelt utódja (Récsey) kinevezésének ellenjegyzését, most azonban Tisza István gróf ellenjegyzte az alkotmány ellen kivezényelt darabont-kapitány (Fejérváry) kinevezését.

Még a külsőségek is mennyire hasonlítanak az 1848-as idők történetéhez! Récsey Ádám is nyugdíjas katonára, darabont-kapitányra volt és 72 esztendő, akárcsak az új Récsey, Fejérváry Géza báró. Mindakettőt a kamarilla vezényelte ki Magyarország kormányelnöki székére, hogy összetörje a nemzet ellenállását, letiporja

alkotmányát, törvénytelenül szedjen adót és ujonczot. Récsey pár nap alatt belátta, hogy ő silány, aljas eszköz csupán a kamarilla kezében és lemondott. Vajjon belátja-e majd ugyanezt Fejérváry Géza báró? Aligha.

Ez a vén császárszolga sohasem volt erkölcsileg tagja a magyar nemzetnek, idegenül élte le életét Magyarországon. Egyetlen célzt ösmert csupán: engedelmességni a császár parancsának. A császár neki jótévedője volt. A semmiből (kapitány volt csak) csinált befőle bárót, tábornagyot, minisztert, darabont-kapitányt, a fiát kinevezte főispánnak, minden pereputtyát zsíros javadalmakhoz juttatta, neki állást, tekintélyt és befolyást biztosított, sőt még az adósságait is kifizette. Hát hogyne lenne hálás ez a vén ember, aki más dicsőséget már úgy sem érhet, mint Hentzi? Szobrot kaphat még, amelyért gyűlölni fogja a magyar nemzet átkozott emlékét is. De ez a gyűlölet őt lelkesíteni fogja még haló porában is, mert ez lesz a bizonyítéka az ő császárhűségének a halál után is.

Ravasz tervet főzött ki a darabont-kapitány. Bevonul a képviselőházba a kabinetjével, elmondja bemutatkozó beszé-

dét, de nem várja be, míg a képviselőház bizalmatlanságot szavaz neki, hanem előveszi a zsebéből a királyi kéziratot, amely a képviselőház ülésait bizonytalan időre elnapolja. Így az alkotmányos látszat szerint, miután nem szavazták le, jogosan ül a kormányelnöki székben, s adót hajt, ujonczoztat és rendeletekkel kormányoz. Mert a fő, úgy látszik, az uralkodó előtt is: *az alkotmányosság látszata.* A külszín — belső tartalom nélkül.

Ezzel szemben Justh Gyula házelnök és a többség kötelessége, hogy az alkotmányt megvédelmezze. Ez pedig másként nem történhet, csak úgy, hogy a képviselőház meg nem engedi Fejérváry bemutatkozását. Az elnök az ülés megnyitása után intézzen kérdést a t. Házhhoz, akarja-e meghallgatni az alkotmány és törvény ellenére, a haza és alkotmány árulójából kinevezett kormányelnökének a bemutatkozó beszédét meghallgatni és bármely irányú előterjesztéseit elfogadni? *Erre lehetőleg név szerinti szavazást kell kérni és megszavazni a bizalmatlanságot a Fejérváry-kabinetnek, mielőtt szóhoz juthatna és betervezhető a képviselőház elnapolásáról szóló, legfelsőbb kéziratot a*

Falusi zsidók.

III.

Motóla „szomszid” mulatozásai.

Motóla „szomszid” zömök, kövér kis zsidócska volt. Télen nyáron mindíg uhéz báránypőr kucsmával oltalmazta fejét, melynek kétfelé lógós hosszú, göndör tincseit meg-megrázta a tokajhegy felől füttyörésző zord szél . . . Egyébként inkább pisze, mint kányorru volt Motóla. Apró fekete szemű vidáman hunyorgott lengőszakállu, szőrös arcából. Kenetlen csizmája sarkát félregacsolta. Mint falusi zsidóknak szokás: borpatag csizmaszárából a csizmahuzó fülek is szabadjára fityegtek. Két oldalzsebes kaftánja leginkább pelyhes volt. És a találékony hajduk azért nevezték el Motólának, mert hadri nyelvű volt, másrészt akár a pud inál méregélt, akár az utczán „gyüszmekelt”, kezét-lábát úgy hánytavette, mint a motólakerék.

A kisigényű hajdu a Motóla „szomszid” boltjában minden szükségességet kaphatott; mert Motóla a hajduknak pénzfogytán is

szívesen szolgált portékával pár font buzácskáért, pár liter kukoriczáért is. A pipára kapadozó kamaszgyermeknek meg a tyuk alól sikerített tojásokért olyan rézkupakos, selyembojtos, szagos medgyaszáras piroa czifra pipával kedveskedett, hogy abból a „kiszsig”-ből igazán keleti évszót volt a bodzásban krumpillevelet, medgyafaléval csörmeléket pipázgatni . . .

Motóla — ezknélfogva — elégedetten éldegélt a maga szegénységében; de mégsem a piros czifra pipáiról és egyéb portékáiról maradt fent a hira. A hejehujás hangos mulatozásai hozták hirbe; mert ha például purim következett, a kóserbort sem vetette meg a nevetős arcú, inkább pisze, mint kányorru, apró, fekete tatárszemű Motóla „szomszid”; sőt még cigányt is parancsolt. Két-három hegedős Tuskót, meg a réztrombitás Körtit, az Ádamot . . . Birkabőr süvegét jobbfülére csapta. Szétgombolt kftányát szélnék engedte. Hangoakat kurjantott és a cigányok kíséretében toporgós táncleptekkel Simon zsidóékhoz, sakter Bálintékhoz, a Hadas boltoshoz, meg a többi barátjaihoz szomszédolni lódult

Motóla és olyan büszkén tánczolt, tapsolt, kurjogatót utczaszéltében, hogy még a komoly, rátarti hajduk is megállottak Motóla „szomszid” mulatozásainak látására. Nem csufolta ki egyik sem; hanem a sodorintott vastag hajdu bajusz alól jóízűen dicsérték és nevelték a mókás zsidótánczot, szélnék bocsátott kaftános Motóla „szomszid” vighejehujás hanyavetiségét.

A temető árkába temették el.

Hajdunánáson olyan zsidó is került, kit az érdemes gyülekezet a temető árkába temetett el.

Névszerint Sági zsidó volt ez a gyülekezetétől megtagadott ember.

Vézna emberke volt a Sági. Mint az éretlen vadkörte, olyan volt a színére. Hanem szép barna szemű zsidó asszony felesége és lány gyermekei voltak; talán miattok is szánta magát a hitközségtől kárhozott életre? . . . Még a szakálát is borotválta. Még a füle mellől is nyíratta a kunkergős hajfürtöket; a sábesznapi kaftános gunyából is kivetkőzött, lelkiifurdalás nélkül viseite a hajduuraktól levett ruhát. Azt sem

Gyászszeszetek alkalmával
mindennemű ruhákat legszebb feketére fest

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

mindenféle hájjal megkent, ravasz darabont-kapitány, aki a kamarilla dróton rángatott figurája, a felülről szított új forradalom Récsey Adámja csupán.

Higgadtan, méltósággal kell elbánni az új Récseyvel. Le kell tépni a fekete-sárga gyászmagyarról az alkotmányosság látszatának álarczát, hadd lássa a nemzet szemtől-szembe az erőszakos, alkotmánytörvényt tipró, császári katonai egyeduralmat. Ravaszsággal nem lehet megkerülni alkotmányunk védőbástyáit, az erőszakról pedig nem félünk. Nagyot fordult 57 év óta a világ. Az osztrák császár elvesztette a német hegemoniát és Lombardiát, az örökös tartományokban pedig a németiség fölé kerekedtek a nemzetiségek, ellenben Magyarország megerősödött és erkölcsi, anyagi és számbeli tulsúlyba jutott a nemzetiségei fölött.

Hát önvessztébe akar rohanni a Habsburg-család és siettetni akarja Ausztria felosztását? Mert Ausztria nem állhat fent Magyarország nélkül, mint Svédország Norvégia nélkül, de Magyarország igazán boldog, szabad, nagy és független csak Ausztria nélkül lesz.

Rostkowicz Arthur.

Országgyűlés.

Budapest, június 17.

A ma tartott országgyűlés részben a kegyeletnek volt szentelve.

Az ülés egyedüli szónoka maga a házelnök Justh Gyula volt, aki a József királyi herceg elhunyt alkalmából adott kifejezést a ház részvétének; másodrészen a legközelebbi gyűlés napirendjére tett előterjesztéseket. A rövid, de történeti jelentőségű ülés lefolyása a következő volt.

igen firtatta, hogy szigorúan véve — voltaképpen — kóser-e az a marha hus, az a tyúkhus, az a libahus; sőt alaposan gyanúsították, hogy családjával együtt még a sódort, még a kolbászt, még a füstölt oldalast sem veti meg... És ha péntek este következett: Sájit ugyan hiába várták a rideg, hideg, de a hitbuzgók előtt mégis ragyogó fényesnek tetsző zsinagógába; mert Sájit ilyenkor is inkább a hajdu urak között forgolódott, a kik Sájit „bevásárolásokért“ Debreczenig küldték még zivataros télén is; midőn a parasztkocsisnak még az orra sem látszott ki a juhászbundából és alkonnyatáján sötét állati alakok bukkantak föl a havas pusztából. A kocsis vasvillája után nyult. A vonyítások után farkasoknak ítélte ezeket a távolról somfordáló sötét alakokat... Sájinak a hidegtől és a borzalomtól vaczogott a foga...

Sájit zsidó vékonyképzű zsidócska volt; de míg ereje bírta, híven eljárt az urak minden parancsában. Ha mulattak, reggelig ott leste az intéseiket. Névnepkor a bort hordta a pinczéből és szivargyujtóul „fidibuszt“ hajtogatott a gyertyatartó mellé. Bálkor narancsesal, czukorral rakta tele a ko-

Justh Gyula: A magyar nemzet hálával, soha meg nem szünő kegyelettel vési József királyi herceg emlékét szívébe. Leleke elszállott jobb házába, de szelleme itt maradt közöttünk.

Őrök példa lesz mindnyájunknak a haza szeretetben és nemes emberi érzelmekben. Javaslom a t. Háznak, mondja ki, hogy József főherceg emlékét jegyzőkönyvébe iktatsa. Ő fensége özvegyéhez és fiához József Ágost főherceghez részvéttáviratot intéz és megbizja az elnökséget ezt megfelelő módon kézhez juttatni; hogy koszorút helyez a megdicsőült ravatalára és temetésén testületileg résztvesz. Méltóztatik hozzájárulni, (Igen.) ugy ezt határozatképen kimondom.

És most mielőtt szétoszlánk, a legközelebbi ülés napirendjére és idejére nézve teszék előterjesztést.

Méltóztatott a múlt ülésen megbizni, hogy a t. Házat bármikor idejekorán összehívjam. Jelentem a t. Háznak, hogy a tegnapi napon megjelent nálam báró Fejérváry tábornok ur, mint a Ház elnökénél és bejelentette, hogy Ő fensége őt bizta meg a kabinetalakítással. A kabinet az esküt vasárnap teszi le és hétfőn hozza a hivatalos lap a kinevezést.

Jelentem a T. Háznak, megállapodtam báró Fejérváry Géza tábornok úrral, hogy az új minisztérium bemutatkozása és a királyi kézirat kézhez vétele céljából szerdán, folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor ülést tartson.

Napirend: Elnöki előterjesztés és irományok, indítvány és interpellációs könyvek felolvasása, új minisztérium bemutatkozása, királyi kézirat kézhez vétele.

Elfogadták. Ülés vége 12 óra, harmincz perczkor.

Politikai hireink.

Budapest, június 17.

Bojkottált miniszterek.

A Fejérváry-kabinet bojkottálása már megkezdődött. A koalíció pártjai nyíltan hirdetik, hogy az új kormány tagjainak, a kik esetleg látogatónak jönnének hozzájuk bemutatkozás végett, ajtót fognak muto-

sarát. A nánási uraknak százféléképpen hasznos volt Sájit; de mennél inkább kedvelték a hajdu urak, annál inkább elfordultak tőle vérei, a zsidók...

Sájit, ameddig egészséges volt, nem vette lelkére a szent emberek haragját; hiszen kis családját, szép gyermekeit nem tarthatta volna el imádsággal; azoknak hajlék kellett, azoknak ruha kellett, azoknak kenyér kellett és hogy családját szükségletét megszerezze, Sájit zsidó ezért allott az urak szolgálatjára; bárha a szent zsidók megvetéssel fordultak is el tőle. Midőn pedig kora ifjan meghalt, a rezegős szakállu haragos vőnek a temető árkába hantolták el a szegény Sájit zsidónak gyalulatlan deszkakoporsóba helyezett holttestét; holott olyan árok ez, amelyben tavaszi olvadáskor, a szomszéd Radocza tóból a földárja is gyakran feltakad...

Mindazonáltal az én hitem az, hogy bár a nánási haragos szent emberek holta után sem bocsátottak meg Sájitnak; odafönt az egekben mégsem ítélik meg tulszigorúan szegény Sájit zsidó számos tudvánlevő földi gyarlóságait.

ifjabb Móríc Pál.

gadni. A bojkott éle első sorban Fejérváry Géza báró miniszterelnök ellen fog irányulni.

Élénk föltűnést keltett ellenzéki körökben, hogy Fejérváry Géza báró, az új miniszterelnök tábornoki egyenruhában látogatta meg Justh Gyulát, a Ház elnökét. Általában provokálásnak tekintik a katonai ruhában való vizitét, mert igaz ugyan, hogy Fejérváry még ma aktiv katona, de már mint kinevezett miniszterelnök ment a képviselőház elnökéhez és a legelemibb parlamentáris fölfogás is arra kellett volna, hogy készítse Fejérváryt, hogy polgári ruhában intézkedjék a parlamenti bemutatkozás dol-gában. De — vetették föl az ellenzéken — hátha Fejérváry tüntetni akart éppen, hogy eddig sem törődött a parlamenttel, a jövőben pedig még kevesbé törődik vele.

A fogadj Isten.

Az összes ellenzéki pártok tagjait felhívták, hogy hétfőtől kezdve tartózkodjanak a fővárosban, hogy a pártterületeken és az ülésen megjelenhessenek. Ami az új kormány a képviselőházban való fogadtatását illeti, afelől majd a vezérő-bizottság fog határozni. A függetlenségi képviselők közt Kossuth Ferenc meghallotta, hogy tojás-záporról is szó van s ezért mego-rankozással tiltakozott az ily tervek ellen.

A vezérő-bizottság egy tagja az új kormány bemutatkozása kérdésében ezt mondta:

— Az új kormány megjelenését és bemutatkozását nem szabad megakadályozni. Persze, hogy mi lesz, azt én nem tudhatom. De nézetem szerint kötelesség vagyunk meghallgatni, hogy mit akar. Azután, ha bizalmatlanságot szavaztunk neki és mégis be akar ismét jönni, akkor majd mondhatjuk, hogy ott nincs helye s akkor tiltakozhatunk a jelenlete ellen.

Figyelmeztetés a képviselőkhez.

Az összes parlamenti pártok vezetőségei komoly figyelmeztetést és fölhívást intéztek a párttagokhoz, hogy a kormány bemutatkozásától kezdve, a küszöbön álló fontos politikai eseményekre való tekintetből állandóan a fővárosban tartózkodjanak.

Vármegyénk és vidéke.

A hajduböszörményi ev. ref. egyház szavazatai. Az alsó-szabolcs-hajdúvidéki ev. ref. egyházmegyénél megüresült gondnoki és világi tanácsbírói állásra a hajduböszörményi ev. ref. egyház már leadta a szavazatait. A gondnokságra Rásó Gyula alispánt, a világi tanácsbíróságra Csuhány László hajdunánási polgármestert jelölték.

Dalestély Hajdunánáson. A hajdunánási dalarda folyó évi június hó 24-én a casino kerthelyiségében, rossz idő esetén a casino termeiben saját pénztára javára zártkörű tancsmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Beléptidij személyenként 1 korona. Ételekről s italokról a rendezőség gondoskodik. A bort egyletünk saját pinczéből szolgáltatja, miért is férfi vendégek személyenként 2 korona borpenzt tizetnek. A hangverseny műsora hazafias és magyaros. 1. Új kurucz nóták, Lányi Ernőtől. 2. Három eredeti magyar dal, Hoppe Rezsőtől. 3. Új eredeti magyar nóták, Lányi Ernőtől. 4. Falu végén kurta korezna, Wusing Károlytól. 5. Magyar dalegyveleg, Hopp Rezsőtől. 6. Bor-

Rác Károly teljes zenekarával minden hétfőn, Kiss Béla és zenekara pedig a többi napokon zeneestélyt rendez a Magyar király kávéházban. Hűsített italokról, fagyalt, jeges kávé, kitűnő borok és pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik Erős Jakab kávé.

dal, Hilóczy Bélától. 6. Kossuth induló Méri N.-től, valamennyit a hajdunánási dardarda éneki, az utolsó darabot zenekar kísérettel.

Gróf Zichy Géza cselédjei. Gróf Zichy Géza abból az alkalomból, hogy leányát báró Cykann Mór követ nőül vette, vendéglátó színtalához hívta 300 gazdasági cselédjét Tetétlenben és megvendegelte. A legérdekesebb „fogás” volt az utolsó: minden vendég meg külön pénzzutalmat is kapott. Amire egyik meghívott vendég zamatosan megjegyezte:

— A pénz is teszi, de amit a hegyibe kaptunk, az még a valami!

Szerelmi tragédia. Hajduböszörményből írják: Kacska Lajos 21 éves kiskocsis szerelmi viszonyt folytatott Pazonyi Miklós juhász 41 éves feleségével. Pénteken reggel a szerelmesek bezárkóztak és a legény kétszövi séréttel és szeggel töltött puskából az asszonyra lőtt, úgy hogy az rögtön szörnyethalt. Azután maga ellen fordította a fegyverét, de csak bal hónaalját roncsolta össze a lövés. A sérült legényt a városi kórházba szállították. A legény azt állítja, hogy közmegegyezéssel akartak meghalni és előbb az asszony lőtt ő reá. A rendőrség táviratilag értesítette a debreczeni királyi ügyészséget. Nem tudni, vajjon nem gyilkosság esete forog-e fenn?

Vásáráthelyezés. Szatmármegyéhez tartozó Aranyosmedgyes e hó 20, 21 és 22-én tartandó vásár napjait e hó 27, 28 és 29 el cserélte fel.

Cséplőgép bitangóságban. Feketeháza községben cséplőgépet találtak bitangóságban. Ha a tulajdonosa nem jelentkezik, a jövő héten elárverezik.

Városi közigazgatásunk.

Az új szervezet és a fizetésemelés.

IV.

Régi és új fizetések.

Mikor az új szervezeti szabályzatot megalkotta a hozzá nem értő bizottság és mikor az új szervezethez megcsinálta a főjegyző a fizetésrendezésre vonatkozó javaslatot, csakis egyéni szempontokat mérlegeltek. Elővették a régebbi, nyolczvanas évek elején csinált, régi, rossz szervezetet és abból csinálták meg az újat; a hatvanas évek derekán és az 1872 ben készült szervezeti szabályzatot elő se vették, se az új szervezeti szabályzat készítésénél, se a fizetésrendezésnél. Így történt aztán, hogy egységes rendszer nélkül készül mindakettő és hajtó fát sem ér.

Hónapokig tárgyalt tehát a szervező bizottság — hiába. Kár volt a drága időért. Az üléseken rendszeren a főispán, a főjegyző és két-három muskotály civis volt jelen rendszeren. A főispán tagadhatatlanul ért a közigazgatáshoz, hiszen a kenyere javát ott vette meg, de ő csak a megyei, hogy úgy mondjam, inkább csak a falusi közigazgatáshoz ért. A városi közigazgatás egészen más. A fizetéseket pedig összehasonlítani sem lehet, mert a fizetéseknek nem a végzett munkával, hanem a megélhetési viszonyokkal kell arányban lenni. Faluhelyen vagy kis városban olcsóbb a lakás, a hus és a piac, nagy városban tetemesen drágább

minden. Tehát nem a végzett munka, hanem a megélhetési viszonyoknak kell irányadónak lenni.

Debreczenben nincsenek tulajadalmazott állások a közigazgatásnál éppen a helyi piac drágasága miatt, de vannak tisztességesen javadalmazott állások és hitványul javadalmazottak. Az új fizetésemelési javaslat szerint, amely különben megbukott, mielőtt komoly tárgyalás alapját képezhette volna, a már eddig is tisztességes javadalmazásu tisztviselők fizetése emelkedett volna, míg a klsjavadalmazásuké alig vagy sehogy.

Fizetésemelésre tulajdonképpen nincs is szükség, hanem *fizetésarányosításra*. A hus, a kenyér kilója, a piaci árak, a liter bor ára ugyanannyi a polgármesternek is, az irnoknak is. De az alantos állásban levők helyzete aránytalanul rosszabb, mert ők teljesen vagyontalanok és ki vannak szolgáltatva teljesen az élelmszer-uzsorásoknak, ellenben a türethetően javadalmazott főbb tisztviselők a legtöbb esetben vagyonosak, sőt módjukban áll annyit, amennyit — szerezni is.

Fizetésarányosításra van tehát szükség. De hát arányosak-e a fizetések? Lássuk csak. A hatvanas években 4800 korona volt a polgármesteri fizetés, pedig akkor jóval több és fontosabb és felelősségteljesebb dolga volt a polgármesternek, mint ma, mert akkor a polgármester árvaszéki és törvényszéki elnök is volt egyuttal. Ma a polgármester inkább csak reprezentál és a fizetése 9000 korona, de még ezt is fel akarják emelni 11.200 koronára, ellenben a dolga sokkalta kevesebb, mint 40 év előtt volt 1872 ig, amikor a közigazgatásról elkülönítették az igazságszolgáltatást és szervezték az árvaszéki elnöki állást. C odalatos, de már akkor is az a furcsa élv uralkodott: kevesebb munka és több fizetés. (Az a legkülönösebb, hogy ezek az urak a leghalásosabb ellenségei a szociálistáknak). Akkor ugyanis 4800 koronáról 5000 koronára emelték a polgármesteri javadalmazást.

De lássuk csak, mennyi fizetése volt 40 év előtt az irnokoknak? A régi irások tanúsága szerint 1100 korona. Mikor 1872 ben a főbb tisztviselők fizetését az egész vonalon emelték, róluk akkor is megfelejtettek, mert meghagyták az 1100 korona fizetést a nyolczvanas évekig, amikor fel emelték 1300 koronára és adtak hozzá 200 korona laktórt — tehát az irnok összes jövedelme ma 1500 korona. A 40 év előtti állapothoz képest tehát 37%-kal javult az irnok fizetése, míg a polgármesteré 92% kal.

Ez a szörnyű és igazságtalan aránytalanság akkor még szembeütőbbé lesz, ha a drágasági viszonyokat is szembe állítjuk. Negyven év előtt két szobás lakás bére 120 korona volt átlag, ma 360 korona, a marhahus kilója 40 év előtt 48 fillér, ma 1 korona 10 fillér, a disznóhús 40 év előtt 60 fillér, ma 1 korona 52 fillér, a kenyér kilója 40 év előtt 12 fillér, ma 28 fillér, a szalonna kilója 40 év előtt 80 fillér, ma 1 korona 60 fillér, a bor (érmelléki) literje 40 év előtt 20 fillér, ma (a silányabb sesta vinkó) 72 fillér. A baromfi, zöldség és fűszerárak pedig még aránytalanabban megrágtak. Az iparcikkek, az élvezeti cikkek (még a dohány, kávé is) szintén lépést tartottak az áremelkedésben.

Mindezen cikkekkel 40 év előtt is, ma is ugyanazon áron szerezte be a polgármester is, az irnok is, akinek ma a fizetésarányosítás mellett 2000 korona évi fizetésének kellene lenni, sőt a drágasággal haladó progressivitás szerint — mert

a létminimumtól a jólétig a fokozatosság rendszere szerint kell szabályozni a munka értékét — legalább is 2400 korona képezhetné ma az irnok létminimumát.

De ez nincs így. Sőt az irnok és a kisebb javadalmazásu közigazgatási tisztviselők helyzete ma aránytalanul rosszabb, mostohább és igazságtalanabb, mint 40 év előtt volt.

Mi az ujság?

Oyama Budapest. Nem a nagy japáni hadvezér van Budapest, hanem csak a névrokona: dr. Oyama Acuhi japáni bíró, aki most Európában van tanulmányuton. Tegnap Budapestre érkezett s megfordult a budapesti törvényszék egyik felelheteli bíróságánál, az esküdtbíróági ülésen és a járásbíróaságon, Szilva járásbíró tárgyalásán. A japáni bíró a legnagyobb érdeklődéssel figyelte a tárgyalásokat és különösen az esküdtbíróaság érdekelte. Japánban eddig minden ügyben szakbíróaság ítélkezik és az esküdtbíróasági intézményt ott még nem hozták be.

Prielle Kornélia nagybeteg. Mély megilletődéssel értesülünk Budapestről, hogy a magyar színművészet egyik uttörője és büszkesége, Prielle Kornélia, a Nemzeti Színház örökös tagja Margitszigeti lakásán súlyosan megbetegedett. Az agg művésznőt néhány hónap előtt kisebb foku szélhűdés érte; szív és életereje azonban diadal-maskodott a betegségen és a nagyasszony jobban lett. Állapota lassanként annyira javult, hogy újra megkezdhette sétáit a Margitsziget hűs utain. Néhány nap előtt azonban állapotában kedvezőtlen fordulat állott be, amely a nagy művésznőt ismét ágyba döntötte. Orvosai és környezete gondosan örködnek felette és remélik, hogy a nagyasszonyt még megmenthetik az életnek.

Magyar mérnök holttestének eltemetése. Szumrák Pál budapesti mérnök holttestét dr. Riedl Frigyes Gothába kísérte s ott a rendes szertartással elhamvasztották. A hamut bádogszelenczébe zárták, leolmozták. Riedl Frigyes visszahozta Budapestre és az evangélikus egyház szertartása szerint megáldva, a kerépesi temetőben levő családi sírboltba helyezték.

Rablógyilkos henteslegény.

Lemészárolt özvegyasszony.

Rémes rablógyilkosságról értesíti lapunkat Karczagról ottani tudósítónk. A rablógyilkosság áldozata özvegy, Tóth Imréné hentesüzlet-tulajdonosnő, a halállal vívódik, a gyilkos pedig, miután kirabolta, a rablott pénzzel megszökött. A rémes esetről tudósítónk az alábbi részleteket közli:

Ma (szombaton) reggel 7 órájában özvegy Tóth Imréné vérbefagyva találtak a szomszédok. A boldogtalan asszony a nagy vérvesztéstől ájultan hevert a szoba küszöbén. A lakása feladult állapota mutatta, hogy kirabolták.

Legjobb eredeti amerikai
„Holling worth” széna gyűjtő,
PLANET-KAPA

Kizárólagos raktár

Piacz-utca 26.
nagytrafik udvar

Bächer és Melichár képviselője
Ráhmer Sándor.

A szoba tele vérrel, a szekrények ajtajai feltörve, az ágy párnái a földre dobva.

Hat sebből vérzett az asszony, de még élt. Sebeit azonnal bekötözték és orvosi ápolás alá vették. Az asszony később magához tért és elmondta, hogy leszurta és kirabolta a legénye, a Pali. A kihallgatása nagyon nehezen ment, mert a vérvesztés következtében oly gyenge volt a boldogtalan áldozat, hogy többször elájult. A sérülései különben is oly súlyosak, hogy életbenmaradásához alig van remény.

Az áldozat elbeszéléséből annyi világos, hogy a bűncselekményt Máté Pál 18 éves henteslegény követte el. A fiatal ember bizalmas lábon állt az özvegy asszonnyal, akinek jobb keze volt. Tudta, hogy az idősecske asszony állandóan nagyobb összeg készpénzt tart magánál. Ez szédítette meg. Miután bejáratos volt nemcsak a hentesüzletbe, hanem az asszony lakásába is, ma reggel élesre fent henteskéssel állított be hozzá, hogy kirabolja.

Az első szurás a karján érte az asszonyt, aki dulakodni kezdett támadójával, a legény erre a mellébe szurt kétszer, mire összerogyott. Az életveszélyes sérült asszony erre nem mert kiáltani többé, mert attól tartott, hogy az elvetemült gazficzkó akkor kivégzi, halálos rémületében halottnak tetette magát, de az elvetemült rabló még háromszor megsebezte.

Mikor a gyilkos suhancz látta, hogy áldozata nem mozdul, a szekrények kifosztásához látott és miután minden készpénzt és értéktárgyat magához vett, eltávozott. Az áldozat nagynehezen elmászott az ajtóig, azt ki is nyitotta, de a vérvesztés következtében összeesett, halk kiáltózatát pedig nem hallották meg a szomszédok. Csak úgy 8 óra tájban jött át az egyik szomszédasszony, aki felháromszorta a környéket.

Természetesen a nyomozás megindult, de eddig még eredménytelenül. Csak annyit tudnak, hogy a rabló-gyilkos suhancz a debreczeni országúton indult el gyalogszerrel. A karczagi rendőrség természetesen táviratban tudatta az esetet az összes közeli hatóságokkal és a debreczeni rendőrség is egész éjjel kutatta a zugszállásokon a rablógyilkost.

Egyházak és iskolák.

Kereskedelmi iskolák reformja.

Budapest, június 17.

A kereskedelemügyi kormány tanácskozási termében szombaton az országos iparoktatási tanács és az érdekelt szakkörök bevonásával a felső kereskedelmi iskola revíziója tárgyában a következőket határozták:

A ma érvényben levő felső kereskedelmi iskolai szervezet a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően átalakítandó. A magyar nyelv tanításában a főgond a fogalmazás gyakorlására fordítandó. Az idegen nyelvek, fontosságukhoz mérten, intenzívebben tanítandók. A cél tisztán gyakorlati, a társalgás és a kereskedelmi levelezés legyen. Kívánatos, hogy két modern nyelv tanítása legyen kötelező, bár a három éves tanidő mellett ez aligha lesz eredményes. A kereskedelmi számtanban a biztos számoló képesség fokozandó és a matematikának több hely jusson. A könyvvitel főképp gyakorlati célokat kövessen. A magyar kereskedelmi levelezés szaktárgy legyen, az idegent ellenben az illető nyelvvél együtt tanítsák. A jog és közgazdaságtan leíró és a tanulók felfogásához mért legyen. A kémia az áruismerettől külön választassék, fontosabb az előbbi. A torna és gyorsírás kötelező legyen, a gépirás nem kötelező, minden iskola orvost kapjon. Az ifjakat nemcsak az irodai munkára, hanem az önálló kereskedelemre is elő kell készíteni. A franczia nyelv kötelező tanítását szintén kimondották.

Vasárnap a templomokban.

Ma vasárnap a református templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet. Nagytemplomban Könyves Toth Kálmán. Kistemplomban Jánosi Zoltán. Újtemplomban Kolozsváry Mihály. Ispolyi templomban Szele György. Csapókeri imaházban Kovács János. Homokkeri imaházban egy hittanhallgató. Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. az istentiszteletet Hudak János segédlelkész végzi.

Szenharomság vasárnapján a rom. kath. templomban reggel 6 órakor miséznek Kampell József 7 órakor Nyári Ignác 8 órakor szent misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgymnáziumi ifjuság részére, 9 órakor ünnepélyes nagymisét végző dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános segédlettel nagymise után ugyan ő prédikál 3 negyed 11 kor a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató mond, 1/2 12-kor miséznek Mellán István délután 3 órakor ünnepi vecsernye és Rózsafüzér, 5 órakor a Szent József társulatának hónapos ájtatosságát szent beszéd és lytániával végzi Mellán István.

Pünkösztől istentiszteletek a gör. kath. kapornában: 6 órakor reggeli istentisztelet kenyéraldással, delelőtt 9 órakor sz. mise, a szentlélek Isten segítségül hívásával, délután 3 órakor ünnepi nagy vecsernye, a pünkösztől imákkal, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. Holnap, az ünnep második napján: 6 órakor reggeli istentisztelet, delelőtt 9 órakor sz. mise utána miróválás, délután 2 órakor rózsafüzér ájtatosság, utána vecsernye.

A debreczeni kerületi tanári kör szombaton délután tartotta meg évzáró gyűlését. Az előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Sáfány Lajos „A bölcsélet tanításáról a középiskolában” címmel tartalmas felolvasása következett. A filozofia történetének és tanítása történetének áttekintő ismertetése után a középiskolai filozofia oktatás célját és módját ismertette. Célját abban tüzi ki, hogy a tanulók műveltségüket ezzel tetőzzék be, hogy így öntudatosan is átértsék, amit eddig csak konkrét megnyilvánulásaiban ismertek. A tanítás leghelyesebb módjának a sokratesziti tartanát. A felolvasásért a felszólalók az el-

nőkkel egyetemben a legteljesebb elismeréseket fejezték ki. A pénztárt Zimmermann Gyula és Laczkó Károly mint számvizsgálók a számadásokkal együtt rendben találták. Nádasdi Lajos pénztárosnak a felmentést a gyűlés megadja és neki köszönetet szavaz. Vegül Eberhardt Béla tette meg titkári jelentését, mely szerint a kör e tanévben 6 gyűlést tartott. Minden gyűlésen volt felolvasás. A tagok száma jelenleg 65. Ujabban dr. Szabó Márton és dr. Csűrös Ferencz léptek be a körbe. A tisztikar a szünetidőre az ügyek vitelével megbízott.

Fölvételi vizsgák. A kegyesrendi rom. kath. főgymnáziumban az 1905—6 tanévre szóló fölvételek július hó 1., 3. és 4. napján delelőtt 9—12. óra közt fognak eszközöltetni. Megjegyzendő, hogy az I. és II. osztályba való iratkozásra nézve jul. 1. és 3. napján csak helybeli kath. vallású tanulók, július 4-én pedig helybeli más vallású és vidéki tanulók vétetnek föl. Azon tanulók, akik az 1904—5. tanévben a kegyesrendi főgymnáziumba jártak és jul. 1. 3. és 4. napján szüleik vagy azok helyettesei kíséretében újabb fölvételre jelentkeznek, valamennyien föl fognak vétetni.

A siketnéma-intézet évzáró vizsgálata. A siketnémák debreczeni intézetének évzáró vizsgálatát f. hó 25-ére, vasárnap delelőtt fél 11 óra tájban végezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter. A vizsgálat napján a növendékek kézimunkái a nagyterem mellett lévő könyvtárszobában közszemlére tetetnek ki. A mintegy 500 korona értékű kézimunkáknak minden darabja eladó. A vevőnek jogában van a megvett darabot a vizsgálat után azonnal elvinni. A kézimunkákat az intézet minden haszon nélkül, csupán az elfogyasztott anyagára fejében adja el a t. vevőkönységnek. A vizsgálaton miniszteri biztosi minőségben Kleis Lajos, budapesti igazgató vesz részt. Minden érdeklődő emberbarátot ez uton is meghív és szívesen lát a siketnémákat gyámoló egyesület elnöksége.

1 korona 1 óra

a „Debreczeni Független Ujság” naponta (hétfőn is) a legkorábban megjelenő lap.

Ingyen kapja

minden előfizető a december hónap elején megjelenő 320 oldalra terjedő nagyalakú címattárral ellátott képes naptárunkat.

Uj előfizetők csak akkor kapják ingyen a naptárt, ha 1/2 év óta előfizetők.

Július 1-től előfizetőknek ingyen küldjük már most meg a lapot 1-éig. 14 napig bárkinek *mutatvány számmal* szolgálunk. *Vidékre* 1 k. 50 fill. egy óra.

Telefon szám: 18 és 339.

UJDONSÁGOK.

Postahivatal a Halápon.

(Nevezetes mozzanat a pusztai életéből.)

A halápi pusztai talán soha nem volt olyan népes, amióta emberek lakó helyet foglaltak homok földjén, mint a mi időnkben. Sem akkor, amikor a

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában lehet a legtartósabb és legelegánsabb férfi-, női- és gyermek czipőket legolcsóbban vásárolni

Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

praeshistorikus ősember halászatot halban gazdag vizeiben, s agancsos szarvasok után vadászatot nyíres erdeiben, sem Halápi Hippolit idejében, akiről jeruzsalmi Endre királyunk korának leghivebb kronikája, a váradi Regestrum beszélget, sem Szejdi pasa járása előtt, aki hihetőleg felperzseltette a Melithek valamennyi halápi jobbágyának viskát. Ma csak a tankötelesek száma is haladja Halápon a százat. Annyi odakint az állandó lakos.

Tavaly magok fogadtak tanítót gyermekeik mellé a gondos szülek. Az idén pedig a város a város szép iskolát építtetett a számokra. Még régebb ideje, hogy a halápi gazdák kedvéért, minden személyvonat megáll az egyik őrháznál, amelynek a forgalmát az árnyas halápi tölgyes erdőt sűrűn látogató városiak is nagyon emelik. Így tör utat a modern fejlődés a halápi pusztán is. Rövid idő múlva postájok is lesz.

A nagyváradi posta és távirda igazgatóság már értesítette a városi közigazgatási bizottságot arról, hogy a kereskedelmi miniszter a halápi vasuti megállónál postaügynökség felállítását engedélyezte. Baj azonban hogy azt csak akkor nyithatják meg, ha a megnyitással járó kiadásokra költségvetési hitelfedezet lesz, ami a politikai helyzet miatt már csak a jövő évben következhetik be.

Adományok a nyomorgó uricsaládnak.

Vay Györgyné gyűjtése.

A férjétől elszakadt Thalwizer Alajosné és 4 apró gyermeke részére, kik a Bocskai-téri istálló szerű lakásban, a legnagyobb árvaságban nyomorgnak, az első adományok beérkeztek lapunkhoz. Egy jólelkű urhölgy, Vay Györgyné a vasuti állomáson gyűjtötte ezt az összeget a nyomorgó család részére, a melyet midőn a szegény családnak átadnánk, itt nyugtatunk.

A volt kereskedő- és volt vasutas családjára részére adományokat adtak: Furman Gézáné, Czerofszky László, Matura József, Stinghy Kálmán, Tasnádi Ferencz, Justh Ferencz, Hann Dezsóné 1—1 koronát; Szabó Mihály 60, Hanicz Miklós 20, Müller Karoly 60, Udvarhelyi 40, Lukács Dávid 20, Martikán Rezső 60, Maros Ede 40, Szabó Ferencz 30, Szepsy Pál 40, Deák Simon 40, Fischer Rudolf 20, Gáthy György 40, Hankó János 40, Klapka András 40, Horváth László 40, Kaczander Gyula 40, Kleinrat János 60, Kovács János 40, Bartók János 30, Boros Mihály 40 és Csengeri Márton 20 fillert, az az összesen 15 korona 20 fillert.

A szegény, nyomorgó ur családot ajánljuk a volt bajt csak és egyáltalában a jótékony egyletek, a hatóság, minden emberbarát legjobb indulatába.

— **A kamara évkönyve.** A debreczeni kereskedelmi és ipar kamara évkönyve és évi jelentése pár 100 oldalra terjedő hatalmas kötetben most jelent meg. Első 100 oldalas részében a kamara múlt évi tevékenységének eleven és az érdekeltségre tanulságos képét adja. Minden közérdekű kérdés, mely a múlt évben a kamara hivatalos működésén, a kamara gyűlésein keresztül ment, főbb vonalaiban helyet kap e képen, mely a kamarának évről-évre szélesebb körökre kiterjedő és egyre mélyrehatóbb tevékenységét bizonyítja. Az évkönyvben felvették a nagyobb fölterjesztések közül: a községi takarékpénztárak, a munkás-balesetbiztosítás, a szövetkezeti törvénytervezet, a társascségek tagjainak virilis joga, a felső keresk. iskolák tanítási anyaga tárgyában tett előterjesztések is. A második részben pedig az általános közgazdasági jellemzésen kívül különösen kiemelhetjük a munkásügyek és a kivándorlás-ügy fejtegetését. A jelentés gazdag adatanyaggal, a közgazdasági élet közvetlen mutatja be ezután a kerület közgazdasági viszonyait: a kereskedelem és az ipar egyes szakmái szerint majd külön fejezetekben tárgyalja a kereskedelmi és ipari társulatokat, testületeket, a szakoktatás, betegsegélyzés ügyeit. Külön fejezetet szentel továbbá a közlekedés ügynek vasutak, közutak, posta, táviró, telefon, továbbá a hitelügyeknek, végül a közgazdasági törvényhozásnak és jogszolgáltatásnak.

— **A Csokonai kör** rendes közgyűlését ma délelőtt 10 és fél órakor tartja meg a kereskedő társulat dísztermében.

— **Fényes esküvő.** A bájos Oláh Irénke, Oláh Imre állami anyakönyvvezető leánya ma délután kötött házassági frigyét Rózsa Lőrincz törvényszéki aljegyzővel, Rózsa Sándor ev. ref. kollegiumi főpénztárnok fiával.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Schmidt Mátyás debreczeni fővármihivatali segéd tisztet ellenőrré nevezte ki.

— **Házasságkötések és eljegyzések.** Az elmúlt héten állami anyakönyvi hivatalunknál a következők kötöttek házasságot: Hadházi Ferencz—Ungvári Mária, Neumann István—Fülöp Lujza, Dalmadi István—Öri Erzsébet, Kelen Béla—Fodor Irmái Sándor—Szabó Róza, Szipos András—Szabó Juliánna, Faragó István—Hegymegi Eszter, Árvay Géza—Tóth Irma, Farkas István—Novák Róza, Jóga Mihály—Deogárió Jolán, Török István—Juhász Róza Dóczy Emil—Nagy Vilma, Vida Ferencz—Ladányi Róza, Rózsa Lőrincz—Oláh Irén. Összesen 14 pár. — Ugyanezen idő alatt kihirdetés végett a következő eljegyzéseket jelentették be: Dávid Sándor Nagy Eszterrel, Bak Mózes Kacsó Juliánával, Nánássy Gyula Kovács Hedviggel, Tar László Pete Zsuzsánnával, Husi Károly Tóth Juliánával.

— **Terjed a kanyaró.** Ez a veszedelmes gyermekbetegség, amely egész télen pusztított, most sem akar megszűnni, sőt egyre szedi áldozatait. Szombaton 8 új kanyaró-betegedést és 1 halálozást jelentettek be az orvosok. Hát még most sem akar megszűnni ez a veszedelmes gyermekjárvány?

— **Lovaregyleti közgyűlés.** A debreczeni lovaregylet szombaton este 6 és fél órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

— **Halálozások.** Meghaltak: Karsai Istvánné ev. ref. 46 éves, Tóth Juliánna ev. ref. 6 hónapos, Székely Gyula ev. ref. 20 éves, özv. Baranyi Antalné ev. ref. 79 éves, Radócz András róm. kath. 2 éves, Faragó István róm. kath. 2 hónapos, Konecz Mária ev. ref. 10 hónapos.

— **Katonai lögyakorlat.** A sámsoni uton 19-én a közös hadseregbeli bakák, 26-án és 28-án pedig a 2. honvédszáz ezredbeliek tartanak harcszerű céllövő gyakorlatot.

— **Eljegyzés.** E hó 11-én tartotta eljegyzését özv. Kulcsár Istvánné kedves leányával Ilonkával Rózsa Sándor magy. áll. vasuti mozdonyvezető.

— **Nyilvános nyugtázás.** A tanítók júniálisán felülfizettek: Csánki Viktor, Zsigmond Julia, dr. Wlaffka Nándor 10—10 kor; Domahidy Elemér, Hegedűs és Sándor 8—8 kor., Dankó Béla 6 kor., N. K. I. Nagy Ida 5—5 kor., Fehér György, Lázár Gyula és Reichmann Ármán 4—4 kor., Szemere Lajos, Mészáros József, Gál Ödönné, N. N., Herczeg János, Sz. Szabó László, dr. Komlóssy Pál, Oláh Károly, Szendi Imre, Selez György, Kérékgyártó József, Háló Sándor, N. N., Szabó István, Simonovics Dezső 2—2 kor., Szemere Lajosné, Varjas Bálint, Zongh János, özv. Kardosné, Csobán József, Dóczy Gedeon, Dávid Mihály 1—1 koronát. Miről elszámolni a nyilvánosság előtt is kötelességünknek tartjuk s egyúttal a rendezőség nevében hálás köszönetünket is fejezzük ki azon lelkes tanügybarátoknak, kik jótékony-célú mulatságunkat úgy erkölcsileg, mint anyagilag biztosították. A rendezőség megbízásából: Szendi Imre rb. pénztárnok, Szemere Lajos rb. ellenőr.

— **Népesedés.** A múlt héten összesen 45 szülést — 23 fiú, 22 leány — és ezzel szemben 55 halálozást jelentettek be. Így a lakosság száma e héten természetes uton ismét csökkent, számszerint 10-el.

— **Lépfene.** A debreczeni I. állategészségügyi körzetben a lovak közt fellépett a lépfene. A hatóság elrendelte a zárlatot.

— **Vizsgák a zenedében.** A debreczeni zenedében a hegedű tanszék előkészítő tanfolyamának hallgatói az idén tanított először Fűredi Henrik, a zenede új tanára, az ősmert hegedűművész. A szép eredményen meglepődött a hallgatóság, de különösen megelégedtek vele a szülők, akik szép eredményeket fűznek Fűredi működéséhez.

— **Debreczeni birtokváltások.** Piros Antonia veszi a debreczeni 378 sztkjvben foglalt Csillag utca 112 sz. házat Balog Istvánné Szilágyi Juliánától 6400 kor. — Veres Mihály veszi a debreczeni 8207 és 8507 sztkjvben foglalt összesen 11 hold 600 négyzet öl ondódi földet Rózsa János és Istvántól 9600 kor. — Dr. Tüdős János veszi a pusztai szepesi 33 sztkjvben foglalt 9 hold 1324 négyzet öl tanya földet Kovács István és neje Vértési Zsuzsánnától 2500 kor. — Oroz Sándor veszi a debreczeni 8626 sztkjvben foglalt 4 hold 1100 négyzet öl ondódi földet Rózsa Józseftől 4200 kor. — Wohl Miksa és neje Engel Sarolta veszik a debreczei 596 sztkjvben foglalt 300 négyszögöl vénkerti szőlőt Kovács Károly és neje Besenyi Máriaától 3000 kor. — Szilágyi János és neje Török Mária veszik a debreczeni 2608 sztkjvben foglalt Miklós utca 55. sz. házat Bör Ferencz és társaitól 11000 kor. — Dr. Magos György

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: **köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebetegségek esetén.** Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérleténél Szolyván (Bereg-m.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. **Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve**

veszi a debreczeni 641 sztkyben oglalt Rákoczy utca 25 sz. házat Veréb Lajos és társaitól 17000 koronáért.

— **Bunkó Vincze Debreczenben.** A szatmári híres cigányprimás, *Bunkó Vincze* jeles zenekarával *szombaton* és *vasárnap* este az Angol királyné kényelmes és díszes kerthelyiségében hangversenyt rendez.

— **Elveszett pénztárca.** Folyó hó 14-én a délelőtti órákban elveszett egy pénztárca 4 korona tartalommal, a megtaláló — ha a II. ker. kapitányságos beszoigáltatja — jutalomban részesül.

— **Rendőrségi rövid hírek.** Katonika Gáborné Juhos Maria fiát András Groszman Andrásné kutyája megharapta. Megbüntetik. — Tót András kétmalom utca 13. sz. a gazda öndódi tanyáján bitangságban 2 darab jószágot talált. Bevitték a városgazdái hivatalba. — Hegedüs Istvánné Gazdag Julia botránnyos részeg állapotban fetrengett az utcán. Beszállították a rendőrségre. — Hudák Mihály, Fekete Sándor, Csendom Julia, Toma Ilona helynéküli az utcán csavarogtak. A tolonczházba kísérték őket. — Dari János 84. számú talyigás Csapó Dancán ütötte-verte lovát. Állatkínzásért számolni fog. Csabai Józsefné Csáti Eszterrel az utcán összeveszett. Csendháborításért vonják felelősségre őket.

— **A Wilson-féle czirkuszban** az általános érdeklődést képezi a hatalmas termetű világbajnoki mesterbirkózások, igazán érdemes megtekinteni ezen hatalmas alakokat, melyek minden nap zsufolt házat vonzanak a czirkuszba. Az eddigi küzdelmek az igazgató által deponált 1150 korona tiszteletdíjért oly érdekesek voltak, hogy igazán el lehet mondani: városunkban még ilyen matador birkózások soha sem fordultak elő, mely oly tisztán és erélyesen folyt volna le. Ma, vasárnap ismét két hatalmas alak mérkőzik. Tom Beling amerikai és Alias Mishbach szász mesterbirkózóval és Jankovski herlini Weghuber svájczival. Ajánljuk a sportkedvelő közönség figyelmébe ezen nem mindennapi látvány megtekintését, mert igazán a derék Wilson igazgató óriási áldozatot hozott, míg ilyen mesterbirkózókat a föld minden tájáról Debreczenbe összpontosíthatott.

— **Margit crém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő-szerek között a Földes-féle Margit-crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szeplőt, pattanást, mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot üdév, fiatallá varázsolja. Nemesak az arczbőrt, hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszeriarban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **A „cipőkirály“** elnevezést adtam Debreczen legnagyobb és legdusabban felszerelt női, férfi és gyermekcipő üzletének. Kérem a t. közönséget méltóztassék ezen új elnevezést Piac-u. 49. sz. alatt a főpostával szemben levő cipő üzletre tudomásul venni. Új megnevezéshez méltóan „cipőkirály“ leszek Debreczenben olcsó ár kitűnő áru tekintetében is. Üzletem megtekintése vételre nem kötelez. Tisztelettel Tolnai Dániel.

— **Olcsó áraink feltűnést keltenek.** Fegyházban kötött női és férfi harisnyák 20 krtól, patent gyermek harisnyák 15 krtól, fiu, leány és férfi szalma kalapok 25 krtól, torna sapkák és tornaingek 35 krtól, női és férfi vászon cipők 70 krtól, nyári női egész és fél kesztyűk 18 krtól, kaphatók míg a készlet tart Fisch Testvérek üzletében főtér.

x **A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvszere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegség legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozás ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiközösíteni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vízét különösen olcsón szerezhetik be.

x **Gyermek játékok, háztartási cikkek, és utazási kellékek Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón kapható.**

x **A lehűsítő, fájdalomcsillapító** minden gyuladást megakadályozó, amely a gyógyulást kellemesen befolyásolja, szerezte meg Fragner B. cs. k. udvari szállító gyógyszerésznek Prágában az ő prágai házikenőcsével a hirnevet, hogy ezen háziszser kitűnő. A hirnév tartja magát és mindjobban terjed, amiért is használatát mindig többen veszik igénybe. Ezen szer a helybeli gyógyszerárakban is kapható.

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Krausz Gyula czég új rőfösüzletének mai hirdetésére.

József főherceg temetése.

(Legujabbak.)

Budapest, június 17.

A vasárnapi ravatalozás, a hétfői temetés sorrendjét már ösmertettük; mint újabb részleteket a következőket közöljük:

A hivatalos lap mai száma írja: Néhaj József főherceg 8 cs. és kir. fenségéért az udvari gyász, legfelsőbb rendeletre folyó évi június hó 19-étől kezdve, négy héten át a következő változtatással fog viseltetni: az első két héten június 19-étől július 2-áig, bezárólag a mély, az utolsó két héten, július 3-tól 16-ig bezárólag a kisebb gyász.

Fiume, június 17.

Az egész városban gyászfátyollal borították a lámpákat. Egyesületek és testületek állnak sorfalat a Villa Guiseppe előtt. Hal órákor vette kezdetét a temetési szertartás. Jelen voltak az elhunyt családja István főherceg és fia a király képviselőjében Paar Ede gróf.

Aztán megindult a menet a vasúthoz. Az egész uton katonaság és intézeti növénydek álltak sorfalat. A koporsó után a főherceg huszára vitte a felség sisakját és kardját. Két kocsit szállította a koszorukat.

A vasuton a készen álló külön vonatra helyezték és a szomorú vonat elindult Budapestre.

József királyi herceg holtteste este 1/29 órákor érkezett Budapestre.

Színház.

Komlóssy Emma loval . . .

Komlóssy Emma, a debreczeni színpad volt kedvencze, a Népszínház széphangu énekesnője a minap egy vidéki városban vendégszerepelt, persze nagy sikerrel. Tegnap este erről a nagy sikerről beszélt mindenkinék a budai szinkör kuliszái mögött.

— Hja, az nagyszerű város; — vágott gyyszerre a szavába Kovács Miksa, — ott engem is nagyon üdvözöltek!

— Mennyi vidámot kaptam! — folytatta Komlóssy Emma.

— És én mennyi koszorút! — viszonozta Kovács.

— A lovakat kifogták a kocsimból! — mondotta ismét Komlóssy; amit aztán Kovács így tromfolt le:

— Kifogták a lovaikat . . . Az még még emmi! . . . Az én cipőmet ellopták és meztláb kellett a szállodáig mennem, — a nép folytonos éljenzése közt! . . . Ez ünnepelés, mi?

Mükedvelő előadás. Iparos ifjakkól alakult mükedvelő társaság augusztus hóban, a „Margit“ fürdő dísztermében jótékonycélú mükedvelő előadást rendez, mely alkalomkor színre kerül Balassa Tihámér 3 felvonásos színműve „A tót leány“, melyből a próbák Aranyóssy Gyula ny. színigazgató vezetése alatt már javában folynak. A tiszta jövedelmet a honokkerti ref. imaház építésére fordítják.

Debreczeni lóversenyek.

(Első nap.)

Debreczen, június 17.

Daczára az esős délutánnak, a debreczeni gyepen, bárha a közönség részéről a szokottnál kisebb érdeklődés mellett, fenakadás nélkül tartották meg a kitűzött lóversenyeket. A verseny délután 2 és fél órákor kezdődött.

A nyereglenek eladó versenyénél (1300 koronából 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távoltság kb. 2000 méter, belföldi lovászfiúk lovaglásával) 17 nevezés. 1 sőnek érkezett be *Guba* (tulajdonos gróf Pongrácz János), 2-diknak *Pártútó* (tulajdonos gróf Pejacsavich Albert), 3-diknak *Magda* (tulajdonos gróf Pongrácz János).

Debreczen város dija 1000 korona; ebből 800 korona a győztesnek, 200 korona a 2-diknak, 100 korona a 3-diknak. Távoltság kb. 1400 m. 8 nevezés. Elsőnek — urlovasoktól lovagolva — érkezett be Stein Rezső *Almos* lova, 2-diknak Nagy Ákos *Fiutity* je, 3-diknak ugyancsak Nagy Ákos *Honi II* je.

Hortobágyi dija 1900 korona; ebből 1500 korona a győztesnek, 300 korona a 2-diknak, 100 korona a 3-diknak. Távoltság kb. 1600 méter. (Urlovasok.) 14 nevezés. Elsőnek érkezett be Loredán (Mr. Oihello), 2-diknak *Nem bánom* (Sepsősi ménés), 3-diknak *Neveletlen* (Schey Pál.)

Nyulasi gátverseny, 1500 korona dija. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a 2-diknak, 100 korona a 3-diknak. Távoltság kb. 2400 méter (urlovasok). 14 nevezés. Elsőnek érkezett be *Edina* (báró Bánffy Albert), 2-iknak *Matador* (Nagy Ákos), 3-iknak *Jakobinus* (Liptay Béla). Ezen futamnál két fohemperedés is történt. A Wily és a Jakobinus hemperedtek fei; de sem lóban, sem emberben nem esett nagyobb kár.

Hadseregi gátverseny, 1400 kor. díjból 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a 2-diknak, 100 kor. a 3-diknak. Távoltság kb. 2400 méter. (Tisztek) 16 nevezés. Elsőnek érkezett be *Calderon* (Paxy Kornél huszár-főhadnagy), 2-diknak *Kendőző* (Lukács Ernő huszár-főhadnagy), 3-diknak *Góta* (huszár százados).

Eladók akadály versenye. 1300 korona díjból 1000 korona a győztesnek, 200 kor. a 2-diknak, 100 a 3-diknak. Távoltság kb. 3200 méter. (Urlovasok). 15 nevezés. Első *Candry* (Mr. Albert Wood), 2 dik *Mr. Jersey* (Sepsősi ménés), 3 dik Kontár (Lukács Ernő h. főhadnagy).

Ma vasárnap délután folytatják a versenyeket; talán szebb időjárás mellett és nagyobb közönség jelenlétével.

ÁVIRATOK.

Justh és Fejérváry találkozása.

Budapest, június 17. Arról a látogatásról, amely báró Fejérváry Géza az új darabont-miniszterelnök tett Justh Gyula képviselőházi elnökkel, igen érdekes részletek jutottak nyilvánosságra. Justh egyedül volt otthon, mikor Fejérváry megjelent a lakásán és becsöngetett. Justh házi ruhában volt és maga nyitott ajtót a kellemetlen vendégnek, aki táborszernagyi egyenruhában haptakban állt meg előtte, szalutált és bemutatatta magát:

— Báró Fejérváry Géza táborszernagy vagyok, az új miniszterelnök.

— Ismerem a kegyelmes urat — felelte Justh Gyula fanyar hangon.

— Hallom, csak akkor fog méltóságod elősmerni, ha kilétemet okiratokkal igazolom tolytatta zordonan Fejérváry.

— Ismerem okiratok nélkül is — válaszolta Justh és bevezette vendégét a szalonba, ahol mintegy 10 percig tárgyaltak.

Távozáskor báró Fejérváry megint szertartásosan szalutált, Justh könnyedén bólintott a fejével, de nem fogtak kezét.

Mi lesz szerdán?

Budapest, június 17. Az egész ország lázas érdeklődéssel várja a szerdai napot. Mindenki tudja, hogy történelmi események előtt áll az ország és a válság forduló ponthoz ért. Mi lesz? senki sem tudja. A vezérbizottság hétfőn este tart ülést, amelyen határozni fognak, milyen taktikát kövessenek a darabont-kormány nyal szemben. A vezérlo bizottság tagjai még nem határozták el magukat, hogy az ülés elején mindjárt leszavazzák-e az új kormányt, vagy bevárják-e, míg báró Fejérváry elmondja a bemutatóját? A főrendiházban erős mozgalom indult meg, hogy az új kormány nyal szemben állást foglaljanak. Fejérváry bemutatkozó beszédében az *ujonc* és *beruházási javaslatok megszavazását kéri és indítványt tesz a kvótabizottság kiküldésére*. Fejérváry nem fog Tisza István helyére ülni, hanem a középső bársonyszékek egyikére. Ezzel is mutatni akarja, hogy ő nem politikai pártkabinet feje.

Lukács György nyílt levele.

Békésgyula, június 17. Lukács György volt békésmegyei főispán, az új darabont kormány vallás és közoktatásügyi minisztere nyílt levelet intézett Békésmegye közönségéhez, amelyben kijelentette, hogy hazafias kötelessége készítette tárczát vállalni a Fejérváry-kabinetben, mert Tisza István végleges felmentését elő kellett segítenie, az új kormány nyal pedig kötelessége a király és nemzet közti egyetértést helyreállítani.

Királyi kegyelem.

Budapest, június 17. Szentpéteri Sára asszonynak, akit a törvényszék férjgyilkosságért életfogytig tartó, a perújítás után pedig 10 évi fegyházra ítelt erős gyanuokok alapján, a király

megkegyelmezett. Az asszony, ki folyton ártatlanságát hangoztatta, 5 évet töltött a fegyházban.

Muzafereddin Bécsben.

Bécs, június 17. A persa sah ma Bécsbe érkezett.

Hoitsy Pál győzelme.

Pápa, június 17. A mai képviselőválasztáson Hoitsy Pál 102 szótöbbséggel győzött a szintén 48-as Pirkel Mariannal szemben, aki 450 szavazatot kapott. Hoitsy Pál régi, érdemes 48-as politikus.

Névtelen levél a csárnak.

Pétervár, június 17. A csár névtelen levelet kapott, amelyben felszólítják, hogy **mindazon tanácsosait, a kik okai a háborúnak, végeztesse ki.**

Linevicset Oyama körülzártá.

London, június 17. Oyama japán fővezér seregei 100 négyszög kilométernyi területen *megkerülték Linevics seregét, amelynek teljes körülzárása már csak néhány óra kérdése*. A katasztrófa a küszöbön van. A japánok gyűrűjéből csak óriási emberáldozatok után menekülhet Linevics, különben egész hadseregével fogóságba kerül.

Fejérváry és szabadelvűpárt.

Budapest, június 17. A szabadelvűpárt intező bizottsága ma este Hodosy Imre elnöklealatt ülést tartott, amelyen a Fejérváry féle darabont-kabinettel szemben való állásfoglalásról tárgyaltak, de határozatot nem hoztak. Az értekezletet hétfőn folytatják.

Menasszonyi-selyem

85 krtól 11 frt. 35 krig métere minden színben Bémentesítve és **elvámolva** házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló-postával. **Henneberg-selyemgyára Zürich.**

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. június 17.

Készáru tartott, haszon realizációkra és sok esőre határidők szállárdultak.

1905. októberi buza	15.80.82-
1906. áprilisi buza	16.30.32-
októberi rozs	12.80.82-
1905. májusi rozs	11.12.14-
októberi zab	11.12.14-
1905. áprilisi zab	11.10.12-
1906. májusi tengeri	15.08.10-
1905. júliusi szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	24.20.40-

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

5 — Amerikai büntügyi regény. —

— Csak úgy kérdeztem. Ugy emlékszem, mintha lattam volna már valahol ezt az embert — valami gyauus helyen, ahol kétes alakok hazárjátékokat szoktak játszani. No de lehet, hogy tévedek.

— Nekem mandegy. Ilyen kicsiségekkel igazán nem törődöm, csak türelmet bámu-

lom, hogy az ilyen aprólékos körülményeket mennyire megfigyeli. No de mondja csak, mi van a talált hullarészekkel? Higyje el, engem az ilyen titokzatos dolgok érdekelnek. Ezt az emberfejet is szeretném látni.

— Mi sem könnyebb ennél — felelte a titkos rendőr. Tudom, hogy az én mesterségemben ön aféle mükedvelő. Ime itt van a fényképfőlvétel, nézze meg — és ezzel a zsebébe nyuit, kivette a tárcájából a fényképet.

Ijesztő volt az emberfej így fényképben is. Az eltorzult archoz a halálközdelem ült, csapzott ősz haj árnyékolta homlokát.

Barley ránézett a képre, majd a titkos rendőrrre, felugrott az asztal mellől és az ablakhoz sietett, hogy jobban láthassa. Ekkor kiesett a kép a kezéből és hangosan felkiáltott.

— Biddy, Biddy — mondta.

— Hát megösmerte az arcot? — kérdezte a titkos rendőr lázas izgalommal. — Amennyire lehetséges — felelte Barley. Ez az arc az én egykori üzlettársamé. Kétségtelen, hogy ő az — mondta később határozottabb hangon, mikor ujra megnézte a fényképet. Azonnal megyek a rendőrségre és bejelentem.

Fölugrott és eszeveszetten szaladni akart, de a titkos rendőr megragadta a karját, majd az ajtóhoz ment és bezárta.

— Maradjon csak itt Barley ur — mondta suttogó hangon a titkos rendőr. Nagyrabecsülöm önt, de már most kötelességem parancsolja, hogy megakadályozzam azt a megdondolatlanságot, amit tenni akar, még a köteles udvariasság megsértésével is. Dobbal nem lehet verebet fogni. Mindenekelőtt szép csendben és minden izgatottság nélkül beszéljünk csak mi Biddyről, akit ön felösmert.

— Igaza van uram — felelte Barley. Foglaljon tehát helyet.

— Igérje meg először Barley ur, hogy mindaddig türelmes marad és nem távozik, míg beszélgetésünk tart.

— Nem hiába, önből megint kitört a titkos rendőr — jegyezte meg Barley fanyar mosolylyal. Eleget teszek egyébként minden kívánságának.

— Tehát ez Biddy arcképe — kezdte a beszédet a titkos rendőr és a képet zsebre tette. Ez a szegény öreg büntény áldozata lett. No de most mondja el Barley ur, amit egykori társáról tud, de halkan beszéljen mert a falnak is füle van.

— Biddy Jonathan — mondta Barley halkan, miután a tenyerével a homlokán végigsimította — az én üzlettársam volt 1890 augusztus végéig. Az én régi kívánságom volt, hogy ő az üzletből különváljon. Az öreg egyre különösebb és boldogabb lett, mintha az esze megzavarodott volna.

[Folytatjuk.]

Szerkesztői üzenetek.

M. K. Margitta. A dolog nincsen tudtommal. Én 1906. január havában tényleg megválok a laptól és kedves bátyámnak mostan is tanusított igaz magyar figyelme kedvesen érintett. Köszönöm! A kérdéses kis történetet igenis megkaptam, közre is adom: mint majd a régebben küldött és őrizgetett dolgok közül is többeket; de mindehez hely és idő kell; mert idáig íróbarátainak a jóbarátságából és rokonszenvéből nem voltam szépirodalmi dolgozatoknak a szükiben.

K. F. Budapest. A mutatvány verseket megkaptam; ezekután ítélve a sajtó alatt levő »Eccé Ego« kötet figyelemreméltónak ígérkezik. A küldött verseket irodalmi rovatunkban közöljük, mert olvasóinkat szivesen ösmertetjük meg tehetséges debreczeni költő alkotásával.

Nyílttér.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdus ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmával fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, hál- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a veséjét gyógyítani akaruk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha máj- bajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár Mayer Jenő fűszerüzletében Debreczen.

Ugyan itt ingyen kapható az Ágnes-forrás díszes kivitelű ismertető füzet.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzüintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Megérkeztek

a legjobb minőségű Rumburgi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok, Csikos jegyű havasi vásznak, Damaszi asztalneműek, törülközők, minden fajta vászon zsebkendők, Matraczok, Derékajtokok, saját készítettésű paplanok továbbá megrendelhetők mindenemű férfi-, női- vagy gyermek fehérneműek minta vagy mérték után szolid olcsó szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidáru raktárában Vágó Andor féle üzlet, Piacz-u. 28.

A legszebb Blousok, Aljak
Leány és női
felöltők

dus választékban feltűnő olcsó árak mellett kaphatók

Halmágyi Sámuel

utóda

áruházában, DEBRECZEN

Horváth Lajos

kárpitos és díszítő

DEBRECZEN, Piacz-u. 26. szám.

(Főtrafik udvar)

Elvállal minden e szakmához tartozó munkákat, u. m.: Szalon, ebédlő és hálószoba butorok izléses és tartós kárpitozását.

Legújabb divatu díszítéseket

(dekorációkat)

valamint mindenféle javításokat, a lehető legjutányosabb árban tejesíték.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

■ Függyönyök ■

■ Ágy- és asztalterítők ■

■ Linoleum ■

óriási raktár!!

Globin

fáradtság nélkül nyújt

pompás fényt!

A bőrt puhán és tartósan megtartja.

Egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger és Lipcse.

T. cz.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőközönséget tudatni, hogy a Kossuth-u'ca 15. szám alatt (gyógyszertárral szemben)

kézimunka-, rövidáru- és előnyomda üzletet

nyitottam, s minden e szakmába vágó egészen friss árukkal rendeztem be.

Miután az üzletet saját nevem alatt fogom vezetni, egyedüli főtörkövésem az leendő, hogy a nagyérdemű vevőközönséget minden tekintetben kifogástalan jó áruval lássam el.

Továbbá tudomására hozom a n. é. közönséggel, hogy apámat, Krausz Károlyt, ki a Benyáts Emil ur üzletében, hosszú időn át volt alkalmazva, üzletembe magam mellé vettem

Becses látogatásukat kérve vagyok

mély tisztelettel

Krausz Gyula.

Angelottimulató.

Uj műsor!

Uj műsor!

Willard csoport

humorisztikus kádárok.

Dagma Drumbár

(Ös-Budából) angol excentrique énekesnő.

Les Arnoldis

a világ legkisebb erőművészei.

Niklas Etelka

Ös-Budavár legkedveltebb ének- és táncosnője.

Yoland és Montarell

tréfás egyensúlyozó művészek.

Körössy Zsófi

remetközi énekesnő.

Vasvári és Bodrogi

uj kuplékat énekelnek.

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapju és borduros Delainek

50 krtól teljebb.

Blouse selymek

Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és bélésárúk

Szabó Lajos fiai czégnél

DEBRECZEN, Rózsatér.

isztelt
ssuth-
rtárral

ru-
tet

a vágó
be.
nevem
török-
demü
en ki-

om a
Krausz
etéber.
üzle-

vagyok

la.

ató.

nüsor!

ort

bár

nekesnö.

is

ei.

ka

tánczos-

arell

ok.

ófi

rogi

ek

abb

tek,

inek

nek

zek

ruk

gnél

atér.

Férfi ing 1.20, redős 1.30.

Gallér 12 kr. Oroszlánjegyü 18 kr.

Szines kézelő 20 kr. Oroszlánjegyü 30.

Nyakkendők 20 krtól feljebb.

Női és férfi keztyük.

Szines és fekete napernyők.

Rendkívül olcsó árban

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főtér, Tisza-palota.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása el-lenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyerme- egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki- tette ki ismét, sok sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől meg- mentett, kik ké őbb józan polgá- rok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő írással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyő- ződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőnk ki szerünket raktáron tartja és k bárkinek díjmentesen egy könyvet ad a következő Balázs Ödön gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illelőleg Debreczen kívül lakók egyenesen Londonba intézzék!

INGYEN PROBA 38. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 38.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

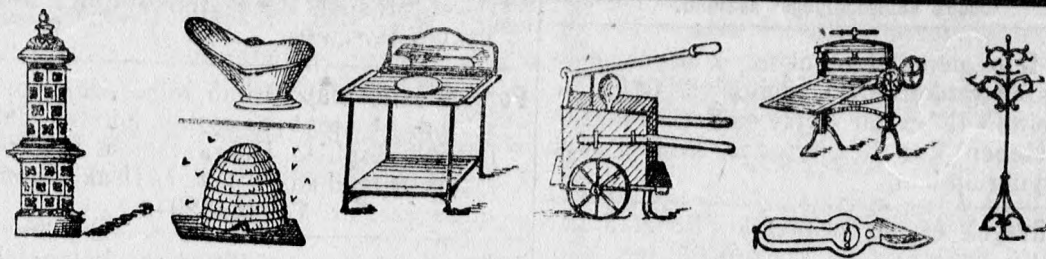
120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, Rózsater.

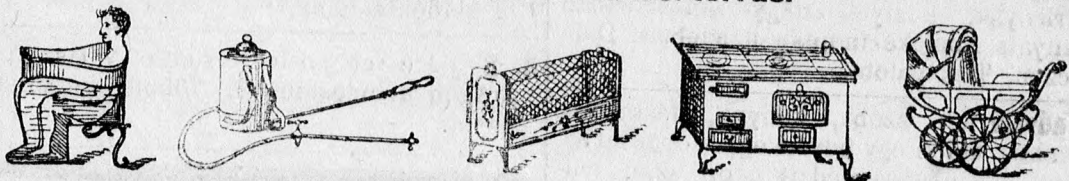

TÓTH GYULA

vaskereskedő
Debreczen, Piacz-u. 20. és 27. sz.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertész ti és gazdasági szerszámokat és felszerelése- ket. Kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdőkádak, jégsekrenyek, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerü fecskendők minden vas- és fáiparhoz való szerszámok, tüskés kerítés huzalok, építkezésekhöz vasgerendák, vas- és porcellán kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor [hőfejlesztő] betétek, méhészeti cikkek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Schicht-szappan

„szarvas“

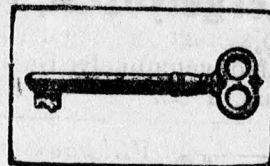
vagy

„kulcs“

Jegygyel

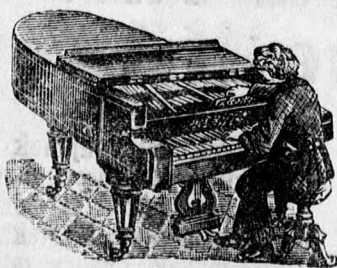

legjobb, legkládósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindent itt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Komáromi M.

műhangszer készítő, kereskedő és zongora hangoló
Debreczen, József kir. herczeg-utca 2. szám.
Bika szálloda mellett.

Legnagyobb hangszer üzlet.

Kérem megtekinteni és meggyőződni Zongora, Pianinó, Harmonium és mindenféle hangszer nagy raktár és alkatrészei. Tehék-féle zongorák is kaphatók Részletfizetésre is.

Czimbalom nagy választékban.

A t. zenekedvelő közönség figyelmét felkérem, ki hangszert venni akar kérem üzletemet csak megtekinteni sziveskedjék, nálam kitűnő mester hangszerek, hegedük eredeti Oloss különféle formákban, mi értjük a hangszereket, mert szak- szerű műhely hol új hangszerek és javítások is készülnek. Tökéletes munka bár mifele hangszer legyen is nemcsak elárusítók vagyunk.

Zongora hangolást vidéken is teljesítek.

Ki a zongoráját szakképzett hangolóval hangoltatni ohajtja és tökéletesen kérem czégemet figyelembe venni méltóztassák, gramophon és Phonográf és le- mezei, gramophon lemez 2 oldalt bejátszva, gramophon 40 koronától feljebb. — 1905. évre szóló képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. — Régi hangszert veszek és becserelek.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.**

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Parkas fűszerüzletében) Budei cukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók Távcsövek és látcsövek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Kézimunkák, hozzávaló kellekek, előnyomda, harisnyák, keztyük nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Egy udvari két szoba, konyha, faskamra, továbbá külön egy udvari egy szobás lakás, végül egy üveggel fedett nagy szü, műhelynek vagy raktárnak mellék színekkel együtt aug. 1-re kiadó. Széchényi-utca 27. sz. a. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.) Értekezhetni az utcai lakásban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csak Keszler A.-nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

600 liter kitűnő sámsoni bor eladó. Csillag u. 32. Debreczeni Lajosnál.

Vasestergályozást, vasgályalást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók bereendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

51 év óta fennálló jó forgalmu fakeskedés fűszer- és rövidaru üzlettel egybekötve házzal együtt más vállalat miatt jutányos árban eladó. Megtudható a kiadóhivatalban.

Egy már egyszer eladott jégsezkrényemet, miután azt vevő-át nem vette, ismét eladás alá bocsátom. Berger Dezső Kossuth-utca 55.

2—300 liter tejet állandó napi megvétellel kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

200 métermázsza vidéki perzselt szalona, 3 drbos 100 ko. szép téli vágású 10 métermázsánként is eladó. 124 kor. 100 kgként Paulovits János kereskedőnél Szeghalmon.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csak Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42. Egy tanuló fölvetetik.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pinter Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló fölvetetik.

Pormentesítő olaj, kitűnő minőségű, gyorsan száradó, olcsóbb és jobb minden lakk félenél. Kapható Darvas Miksa fűszer- és festék üzletében, Teleki és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294.

1000 négyögöles szőlőföld a Boldogfalvakertben eladó. Értekezhetni Homokkert II járás 141. sz. alatt.

2 éjjeli szekrényt jó karban levőt, márványplattnival, megvétellel keresek. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes varróné azonnali alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóban.

Németszármazású végzett tanárjelölt házitani állást keres mostanra és a következő iskolai évre. Ajánlatot kér A. B. alatt a kiadóhivatalba.

B. B. j.l.zé. sel poste restante válasz lesz hétfőn a főpostán. A többi elmondja a levél.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom **vizmentes asztagtakaró- és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohányzsinegeket** olcsó árban.

Kivánatra mintákat küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva- és zsákkölcsön intézete

DEBRECZEN. Kossuth-utca 27. sz.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített

mellfűzőt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása céljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője

Piacz-u. 42. szám
Lamprecht-palotában

Goldstein Karolin.

Az iparművészet

legújabb vívmányai

a nyolcz napos zsebórák.

Preciz szerkezet, művészi kiviteli tok. —

Nyolcz napban egyszer felhuzandó. Igen erős.

A Fabrique montre de Huit jours, Suisse gyártmánya.

Képviselet

HORVÁTH óraműves

Hatvan utca 2. szám.

Zongora hangolásokat és javításokat

elvállal

ugyszinte pianinók, zongorák, czimbalmok bérbe kaphatók

SCHMIDT S.

ő cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállítója.

⇒ Zongora és hangszer készítőnél. ⇐

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és maganoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11—12, d. u. 5—6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve.

Elsőrangú gyógyviz.

Kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyúviz.

JAVALLATOK: a torok, gége, legeső, heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutosbántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izomesznál.

Kapható:

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

A legfinomabb
Likőrök
 házilag való előállítására valamint ki-
 tűnő zamata s kiváló jósága
Rhum és Cognac
 házilag való elkészítésére legalkalma-
 sabbak a híres angol
Likőr és Rhum
 kivonatok
 melyek különböző fajokban igen jutányos
 áron szerezhetők be
Mihalovits Jenő
 „Kigyó” című gyógyszerárában
 DEBRECZENBEN a városházzal szemben.

Lábizzadás nincs többé!

A Nagy Kálmán-féle
SUDIN
 egyszeri használata mind nkit megszabadít
 a lábizzadás kellemetlenségeitől.
Hatása csodás
 mondják mindazok, kik már meggyőződtek
 eredményéről.
 E kiváló szer főelárusítását vezető kényel-
 mére sikerült megszerezni az
Elfenbein és Klein
 cipész üzletnek
DEBRECZEN, Piacz-utca 72. sz.
 Ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe.
 Saját készítményű cipőraktár és mérték utáni meg-
 rendelések.

Szárnyas állatokat
 élve és leölve árusítok
kilója 70 kr.
 tisztán kezelve.
 Ingyenc különlegességek
 kaphatók és megrendelhetők
Ozsváth Ferencz
 (keresztény)
Széchenyi-utca 6. sz.

Megnyílt
 Deák Ferencz-utca 16. sz. a.
 Verbőczy-u. sarkán
SZENTESSY JÓZSEF
 férfiszabó és ruhatisztító üzlete,
 ahol mindennemű uri öltö-
 nyök mérték után a legújabb
 divat szerint, valamint tisztí-
 tások, javítás és vasalás
 szakszerűen és pontosan
 jutányos árakban vállaltainak.

Orosházi Kenyérsütőde és Élelmezési Csarnok
 ajánlja
 Tiszta tejjel és valódi vajjal előállított finom fehér és Luxus süteményét
 valamint
 1 kg. új Egyiptomi hagyma 8 kr.
 1 kg. új Borso 25 kr.
 1 kg. új Nyári termés burgonya 18 kr.
Naponta friss uradalmi vaj.

Hivatalok és magánfelek
 részére!

Ruggyanta és
Rez bélyegző
 számozógépeket, pecsétnyomó
 állandó festékpárna és izléses
 nyomtatványokat
 gyorsan, pontosan és olcsó
 árban készít
 az Első debreczeni
Ruggyanta-bélyegző-gyár
 és nyomda
 Simonffy-utca 5. szám.

A Málnási „Siculia”-
 forrás vize artézi forrásból, nagy mélységből tör elő s így összetéte-
 lében állandósággal és csiramentességgel bír. Rendkívül, mondhatni
 páratlanul gazdag natriumbicarbonat- és konyhasóban s így gyógyító
 hatása felülmúlja a hasonló összetételű, de oldatban szegényebb ásványvizeket.
 Főleg a torok, gége, légső hurutjánál, bizonyos gyomorbetegségeknél jó tekintetbe.
 Budapest, 1904. december 29.
 Kapható
Komlóssy Lajos Dr. Kétly Károly,
 ásványviz kereskedésében. egye emi ny. r. tanár, m. kir. udvari taná-
 csos, az orsz. orvos szövetség elnöke stb. stb.

Uj!

Cook és Johnson
 amerikai szab. tyukszemgyűrűje.
 A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere,
 nagyszerű hatással és azonnal fájdalommeg-
 szüntető.
 Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógy-
 szertárában, 1 drb borítékban 20 f., 6 drb
 cartonban 1 kor. postai küldéssel 20 f.-el több.
 Főraktár Magyarországra:
Török József gyógyszerára
 Budapest, VI. Király-utca 12.
 Központi raktár Ausztria-Magyarországra:
 „Zum Samariter”, Graz.

NEUBAUER JÁNOS
 vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágy-
 betét és sodrony-kerítések gyára.
DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.
 Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.
 Gyártmányaimra számtalan sok kitün-
 tetést és előismerést nyertem.
 Készítek mindennemű sodronykerítést
 a legegyszerűbttől a legdiszesebbig. Fácza-
 nosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udva-
 rok, parkok s baronfi udvarok kerítését,
 szórórosta szöveteket, föld- és kavics át-
 hányórosta szöveteket, sodrony lábtörölt. ökörszaj-
 kosarakat szóval mindennemű drótmunká-
 kat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket s szaba-
 dalmazott ruganyos acélsodronykocsiülést
 Ezen minta szerint készül: kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést
 felülmúl tartósság és szélszerűség tekintetében
Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.
 Szíves pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

Bendkívüli alkalom!

A Gerő E.-féle férfi ruha üzlet feloszlik!

Az összes téli és nyári fiu- és férfiruhák, kitünő színes és fekete szövet, Luster és mosó anyagból **minden elfogadható árban eladottnak** amíg az árukészlet tart.

Az üzlethelyiséget ez év Julius végéig át kell adni, mindenki saját érdekében cselekszik, ha felhasználja az alkalmat és vásárol.

Kitünő érmelléki vegyes
asztali bor
zamatos, finom ízű
1 liter 32 kr.
Szegszárdi veres
1 liter 40 kr.
Kossuth-utca 7.
Fontsek Gézánál.

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés Grand Prix

Globus
tisztító-kivonat
jobban tisztít mint bármely
más fény-tisztítószer.

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágy-elősegítő, emésztés előmozdító és enyhén levelező háziszor, mely a mértéktelenség ismert következményeit, hibás diét, meghülés és elhanyagolás által előidézt székrekedést, mint gyomorégést, szélzordulást, mértéktelen savképződés és görcsöszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a **dr. Rosa-féle gyomorbalzsam**, Fragner B. prágai gyógyszerárból. Fél üveg 1 kor., egész üveg 2 kor.

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

RAKTÁR:

FRAGNER B. cs. és kir.
ndv. szállító
a „Fekete sashoz“ Prága, Kleinseite 203.
Nerudagasse sarkán.

Postai szétküldés naponta.

2 kor. 56 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fillér beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárjaiban. . .
Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEFNEL, BUDAPEST.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára.

2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és

szőlő-örlőket,

bogyozógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezethen

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcserőtelkesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

Városi nős rendőrnek

egy szoba és konyhaból álló

Lakást

csékély ellenszolgáltatást, pénz nélkül adok. — Czím Arany János utca 59

Üzlet felosztás!

A Piacz-utca 19. szám alatt levő

„Maradék áruházat”

teljesen felosztatom,

az összes áruk minden elfogadható árban lesznek eladva.

Raktáron vannak még: Batiszlok, delainek, Sefhírek, női ruhaszövetek, férfi- és női ingek, paplanok, vásznak, kanavászok.

Jöjjön mindenki, a ki szép árut szeret olcsón vásárolni.

A volt Szitt féle helyiségben (kékre festett kirakat) levő új üzletemet azonban továbbra is fentartom.

Tisztelettel **LÓWY E.**

Piacz-utca 24., Kistemplommal szemben.